

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

Περίοδος Β'.—Τόμος 16ος

Ἐν Ἀθήναις, 4 Ἀπριλίου 1909

Ἔτος 31ον.—Ἀριθ. 18

Ἴδε τὸ Πρόγραμμα

ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΠΕΜΠΤΗΝ, 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ, ΩΡΑ 9 1/2 Μ. Μ.

Εἰς τὴν Σελίδα 151

Εἰς τὴν ΜΕΓΑΛΗΝ Αἴθουσαν τοῦ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ»

ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΣ

11ΜΗ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΥ, ΔΡ. 3—ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΣ, ΔΡ. 2

ΚΟΣΜΟΚΡΑΤΩΡ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Κατὰ τοῦ ἀγνώστου

«Ὡστε λοιπόν, ὁ ἀθέατος Κυβερνήτης ἐνεφανίζετο καὶ πάλιν ἐπὶ ἐδάφους ἀμερικανικοῦ. Δὲν τὸν εἶδον ἀκόμη οὔτε αἱ ξηραὶ οὔτε αἱ θάλασσαι τῆς Εὐρώπης. Δὲν διήλθε τὸν Ἀτλαντικόν, μολονότι θὰ ἦτο ἱκανὸς νὰ τὸν διασχίσῃ ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν... Ὡστε μόνον εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἐπειραματίζετο; καὶ ἡδύνατό τις ἐκ τούτου νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἦτο Ἀμερικανός;..

Μὴν ἐκπλαγῆτε, ἂν ἐπιμένω εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ὅτι δηλαδὴ τὸ ὑποβρύχιον θὰ ἡδύνατο εὐκολώτατα νὰ διασχίσῃ τὴν ἀπέραντον θάλασσαν, ἢ ὅποια χωρίζει τὸν παλαιὸν ἀπὸ τὸν νέον κόσμον. Ἐκτὸς τῆς ταχύτητός του, ἢ ὅποια τῷ ἐξησφάλιζε ταξείδιον μικροτέρας διαρκείας ἀφ' ὅσων θέλουν τὰ ταχύτερα ὑπερωκεάνεια τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς, —δὲν εἶχε νὰ φοβηθῇ καὶ τίποτε ἀπὸ τὰς κακοκαιρίας, αἱ ὁποῖαι λυμαίνονται τὸν ὠκεανόν. Τρικυμία δὲν ὑπῆρχε δι' αὐτό. Ἦρκει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐπιφάνειαν, διὰ νὰ εὕρῃ τὴν ἀπόλυτον γαλήνην εἰς βάθος ὀλίγων ποδῶν.

Ἄλλ' ἰδοὺ ὅτι δὲν εἶχεν ἐπιχειρήσῃ ἀκόμη αὐτὸ τὸ ταξείδιον διὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, καὶ ἐὰν ἡ σύλληψίς του ἐπρόκειτο νὰ πραγματοποιηθῇ, θὰ ἐγίνετο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὸ Ὅχιον, ἀφοῦ τὸ Τολέδον εἶνε μία τῶν πόλεων τῆς Πολιτείας ἐκείνης.

Τὸ μυστικὸν εἶχε τηρηθῇ καλῶς μετὰ τῆς διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας καὶ τοῦ ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου, ὁ ὅποιος εἶχε δώσει τὴν εἶδησιν, καὶ μὲ τὸν ὅποιον ἐπρόκειτο νὰ συνεννοηθῶ. Καμμία ἐφημερίς δὲν τὴν ἐδημοσίευσεν, διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι καμμία δὲν ἔλαβε γνῶσιν. Διότι ἦτο ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ μὴ γνωσθῇ

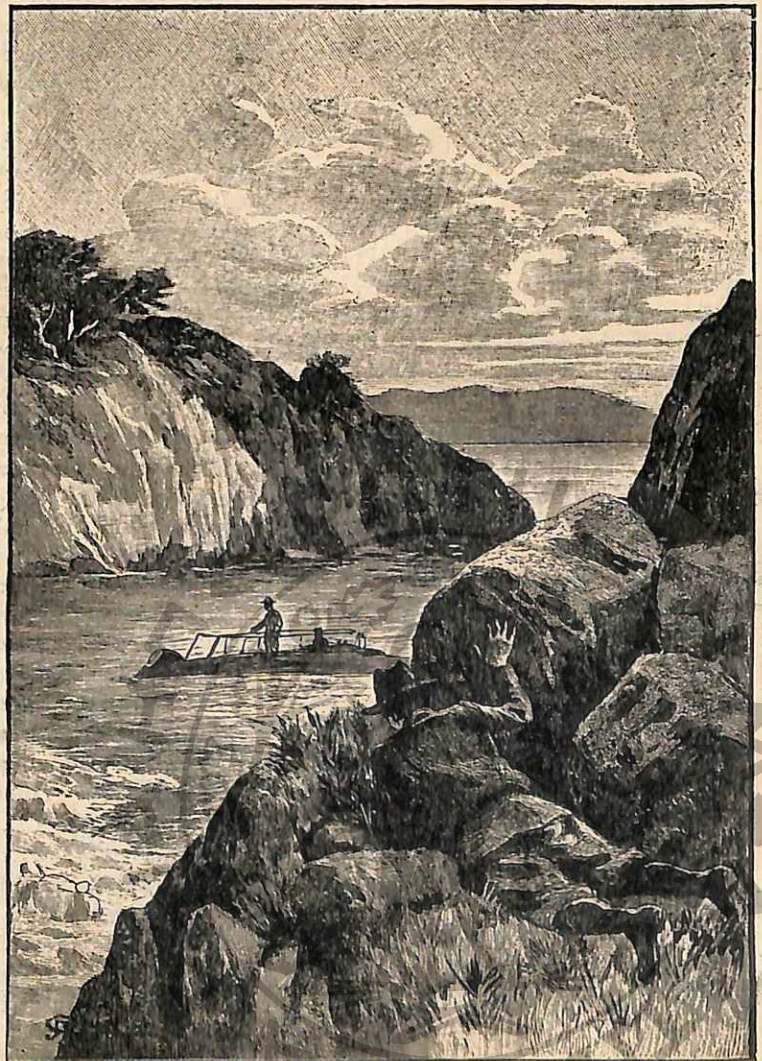
πρὸ τοῦ τέλους τῆς ἐκστρατείας μου. Ὁ Ἀστυνομικός, ὁ ἐμπιστος τοῦ κ. Οὐάρδ, πρὸς τὸν ὅποιον μετέβαινα, ὠνομάζετο Ἀρθούρος Οὐέλλας, καὶ μ' ἐπερίμενεν εἰς τὸ Τολέδον.

Καθὼς εἶπον, αἱ προετοιμασίαι τοῦ ταξείδιου μας εἶχον ἤδη γίνῃ πρό τινων ἡμερῶν. Τρεῖς βαλίζαι, ἔχι πολὺ ἐγκώδεις, ἀπετέλουν ὅλην τὴν ἀποσκευὴν μας, μὲ τὴν ιδέαν πάντοτε ὅτι ἡ ἀπουσία μας ἡδύνατο καὶ νὰ παραταθῇ. Ὁ Τζὼν Χάρτ καὶ ὁ Νάβ Οὐάλκερ ἐφωδιάσθησαν μὲ ρεβόλβερ τῆς τσέπης. Τοὺς ἐμὴ μῆθην κ' ἐγώ. Τίς εἶδε μὴπως δὲν θὰ ἡρχόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προσβάλωμεν ἢ νὰ μυνθῶμεν;...

Τὸ Τολέδον κεῖται παρὰ τὴν νοτιοδυτικὴν ἐσχατιὰν τῆς λίμνης Ἐρίας, τὰ ὕδατα τῆς ὁποίας βρέχουν τὰ μεσημβρινὰ τοῦ Ὅχιου. Ἡ ταχεῖα ἀμαξοστοιχία, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκρατήσαμεν τρεῖς θέσεις, διέσχισε τὴν νύκτα τὴν ἀνατολικὴν Βιργινίαν καὶ τὸ Ὅχιον. Δὲν

εἶχαμεν καμμίαν καθυστέρησιν, καὶ τὴν ὁδόμην τῆς πρωίας ἢ ἀτμομηχανὴ ἐσταμάτησεν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Τολέδου.

Ἐκεῖ ἀνέμενεν ὁ Ἀρθούρος Οὐέλλας. Εἰδοποιηθεὶς περὶ τῆς ἀφίξεώς μου, ἐσπευδε προθυμότερα νὰ μὲ συναντήσῃ. Τὸν ἐμάντευσα πρὶν κατέλθω ἀκόμη,

«Εἶδες μὲ τὰ ἴδια τοῦ τὰ μάτια τὸ ὑποβρύχιον ἐκεῖνο...» (Σ. 146, στ. γ'.)

ἐκ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον παρετήρει τοὺς ἐπιβάτας. Καὶ ἀμέσως τὸν ἐπλησίασα.

— Ὁ κύριος Οὐέλλας ; ... τὸν ἠρώτησα.

— Ὁ κύριος Στρώκ ; ... μοῦ ἀπήντησε.

— Ἐγὼ εἶμαι !

— Εἰς τὰς διαταγὰς σας.

— Εἰμποροῦμεν νὰ μείνωμεν ὀλίγας ὥρας εἰς τὸ Τολέδο ; ἠρώτησα.

— Ὁχι, μὲ τὴν ἀδειάν σας, κύριε Στρώκ... Ἐν ἁμαξί μὲ δυὸ καλὰ ἄλογα μᾶζ' περιμένει ἐστὶν αὐλὴ τοῦ Σταθμοῦ. Πρέπει νὰ φύγωμεν ἀμέσως, διὰ νὰ εἵμεθα ἐπὶ τόπου πρὸ τῆς ἐσπέρας.

— Σὰς ἀκολουθοῦμεν, ἀπεκρίθη, νεύων εἰς τοὺς ἀνθρώπους μου νὰ ἐλθουν μαζὶ μας. Καὶ πηγαίνουμεν μακριά ;

— Καμμία εἰσοσάρια μίλλια.

— Καὶ πῶς ὀνομάζεται τὸ μέρος ;

— Μπλάκ-Ρώκ.

Μολονότι ἐβιαζόμεθα νὰ φθάσωμεν τὸ ταχύτερον εἰς αὐτὸ τὸ Μπλάκ-Ρώκ, ἔπρεπε νὰ ἐκλέξωμεν ἐν ξενοδοχείῳ διὰ νὰφίσωμεν τὰς ἀποσκευὰς μας. Χάρις εἰς τὸν κ. Ἀρθούρον Οὐέλλας, ἡ ἐκλογὴ ὑπῆρξεν εὐκολος, εἰς πόλιν ἀριθμοῦσαν ἑκατὸν τριάκοντα χιλιάδας κατοίκων.

Ἡ ἁμαξα μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὸ Λευκὸν Ξενοδοχεῖον, καί, μετὰ σύντομον πρόγευμα, πρὸ τῆς δεκάτης, ἐξεκινήσαμεν.

Ἡ ἁμαξα εἶχε τέσσαρας θέσεις ἐκτὸς τῆς τοῦ ἁμαξηλάτου. Παρελάβομεν τροφίμα διὰ πολλὰς ἡμέρας, διότι ἂν ἐνὸς δὲν ἐγνωρίζαμεν πόσον θὰ διήρκει τὸ ταξιδεῖόν μας, ἂν ἐτέρου δὲ τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον πηγαίνομεν ἦτο ἔρημος μικρὸς ὄρμος, ὅπου δὲν ἐσύχναζον οὔτε οἱ χωρικοὶ τῶν περιχώρων οὔτε οἱ ἀλιεῖς, καὶ ἐπομένως οὐδὲν ἠδυνάμεθα νὰ προμηθευθῶμεν ἐκεῖ. Οὔτε ἐστιατόριον διὰ νὰ φάγωμεν, οὔτε δωμάτιον διὰ νὰ κοιμηθῶμεν εἰς τὸ Μπλάκ-Ρώκ. Εὐτυχῶς ἦτο καλοκαίρι, Ἰούλιος, ὥστε δὲν εἴχαμε νὰ φοβηθῶμεν ἀπὸ τὴν θερμότητα, ἐὰν ἠναγκαζόμεθα νὰ διέλθωμεν μίαν ἢ δύο νύκτας εἰς τὸ ὑπαιθρον.

Πιθανώτατα ἄλλως τε, ἐὰν ἡ ἀπόπειρά μας ἐμελλε νὰ ἐπιτύχη, θὰ ἦτο ζήτημα ὀλίγων ὥρων. Ἡ ὁ κυβερνήτης τοῦ Τρόμου θὰ συνελαμβάνετο ἐπὶ τόπου, πρὶν προσθάσῃ νὰ διαφύγῃ, ἢ θὰ ἐτρέπετο εἰς φυγὴν, καὶ τότε ἔπρεπε νὰ παραιτηθῶμεν πάσης ἐλπίδος νὰ τὸν συλλάβωμεν.

Ὁ Ἀρθούρος Οὐέλλας, ἡλικίας τσσαράκοντα περίπου ἐτῶν, ἦτο εἰς τῶν καλλιτέρων ὑπαλλήλων τῆς Ἀμερικανικῆς ἀστυνομίας. Εὐρωστος, τολμηρὸς, ῥέκτης, ψυχραίμος, ἐπέδειξε τὰ προτερήματά του εἰς πολλὰς περιστάσεις, καὶ εἰς μερικάς μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας του

ζωῆς. Ἐνέπνεε μεγάλην ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς προϊσταμένους του, οἱ ὅποιοι τὸν εἶχαν περὶ πολλοῦ. Εἰς τὸ Τολέδο ἐνδύσκειτο δι' ἄλλην ὑπόθεσιν, ὅταν μία συγκυρία τὸν ἔθεσεν ἐπὶ τὰ ἔγνη τοῦ Τρόμου.

Ἐπὶ τὴν μᾶστιγα τοῦ ἁμαξηλάτου, ἡ ἁμαξα μας ἐκυλίστο γοργῇ κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς τῆς Ἐρίας, διευθυνομένη πρὸς τὴν νοτιοδυτικὴν τῆς ἐσχατιάν. Ἡ μεγάλη αὐτὴ λίμνη κεῖται μεταξὺ τοῦ Καναδᾶ, πρὸς βορρᾶν, καὶ τῶν πολιτειῶν Ὁχιο, Πενσυλβανίας καὶ Νέας Ὑόρκης. Μερικαὶ πληροφάνειαι περὶ τῆς Ἐρίας εἶνε ἀναγκαῖαι διὰ τὴν συνέχειαν τῆς παρούσης διηγήσεως. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς λίμνης, περὶ τὰς εἰκοσιπέντε χιλιάδας τετραγωνικὰ χιλιόμετρα, εὐρίσκεται περὶ τοὺς ἐξακοσίους πόδας ὑψηλότερα τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Συγκοινωνεῖ ἀπὸ τὰ βορειοδυτικὰ μὲ τὴν λίμνην Ὑρὼν, τὴν λίμνην Σαῖν Κλαίρ καὶ τὸν ποταμὸν Δετροῦ, ὁ ὁποῖος τῇ στέλλει τὰ ὕδατά του, δέχεται δὲ καὶ τὰ ὕδατα μικροτέρων τινῶν ποταμῶν, ὡς τὰ τοῦ Ρόκυ, τοῦ Γκυγιαχόγα, τοῦ Μπλάκ. Τέλος αἱ ἐκβολαὶ τῆς γίνονται κατὰ τὰ βορειοανατολικά εἰς τὴν λίμνην Ὀντάριο, μεταξὺ τῶν ὄχθων τοῦ Νιαγάρα μὲ τὸν περίφημον καταρράκτην.

Τὸ μεγαλεῖτερον βάθος τῆς Ἐρίας εἶνε ἑκατὸν τριανταπέντε ποδῶν. Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ φαντασθῇ πόσον σημαντικὴς εἶνε ὁ ὄγκος τῶν ὑδάτων τῆς. Ἄλλως τε, ἐδῶ εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν χώρα τῶν μεγαλοπρεπῶν καὶ ἀλλήλοδιαδόχων ἐκείνων λιμνῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκτείνονται μεταξὺ Καναδᾶ καὶ Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Εἰς τὴν χώραν αὐτὴν, ἂν καὶ εὐρισκομένην εἰς τὴν τεσσαρακοστὴν μοῖραν πλάτους, τὸ κλίμα εἶνε ψυχρότατον τὸν χειμῶνα, τὰ δὲ ρεύματα τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν, τὰ ὅποια οὐδεὶς φραγμὸς ἀνακόπτει, πνέουσιν ἐπ' αὐτῆς μανιωδῶς. Οὐδὲν λοιπὸν ἄπορον, ἐὰν ἡ ἐπιφάνεια εἶνε τῆς Ἐρίας ἐξ ὁλοκλήρου παγωμένη ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου μέχρι τοῦ Ἀπριλίου ἐκάστου ἐτους. (*)

Αἱ κυριώτεραι πόλεις, αἱ κατέχουσιν τὰς ὄχθας τῆς μεγάλης αὐτῆς λίμνης, εἶνε αἱ ἑξῆς: τὸ Μπούφαλον, τὸ ὁποῖον ἀνῆκε εἰς τὴν Πολιτείαν τῆς Νέας Ὑόρκης, καὶ τὸ Τολέδο, τὸ μὲν πρὸς ἀνατολὰς, τὸ δὲ πρὸς δυσμὰς ἡ Κληβελάνδη καὶ ἡ Σανδούσκη, ἀνήκουσιν εἰς τὴν Πολιτείαν τοῦ Ὁχιο, πρὸς νότον. Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι πολυάριθμοι πόλιναι καὶ χωρία. Ἡ ἐμπορικὴ κίνησις τῆς Ἐρίας εἶνε ἐπομένως ση-

(*) Τὴν 12 Ἀπριλίου 1867, ὅταν ὁ συγγραφεὺς εὐρίσκετο εἰς τὸ Μπούφαλον, ἡ Ἐρία ἦτο παγωμένη καὶ ὅλην τὴν ἔκτασιν. (Σημείωσις τοῦ Ἰουλίου Βέρν).

μαντικὴ, ἀντιπροσωπεύει δὲ κατ' ἐτος ἄνω τῶν δύο ἐκαταμμυρίων δολλαρίων.

Ἡ ἁμαξα μας ἠκολούθει δρόμον ἀρκετὰ σχολιόν, ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὴν ποικίλην καὶ ἀνόμελον γραμμὴν τῆς ὄχθης. Ἐνῶ δ' ἐτρέχαμεν μὲ καλπασμόν, συνωμίλουν μετὰ τοῦ Ἀρθούρου Οὐέλλας, καὶ οὕτως ἐπληροφόρηθη τὴν ἐκαμὲ νὰ στείλῃ τὸ τηλεγράφημα ἐκεῖνο πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας τῆς Οὐάσιγκτων.

Πρὸ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρων, τὸ ἀπόγευμα τῆς 27 Ἰουλίου, ὁ Οὐέλλας διηθύνετο ἔριπκος πρὸς τὴν πολίχνην Χάρλν, ἀπεῖχε δ' ἐκεῖθεν περὶ τὰ πέντε μίλλια καὶ διέσχισε μικρὸν δάσος, ὅταν παρετήρησεν ἐν ὑποδρύχῳ, τὸ ὁποῖον, ἀναδύσαν ἀπὸ τὸ βάθος, ἔπλεεν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς λίμνης. Ἔσταμάτησεν, ἐπέσειυσεν, ἐπροχώρησεν εἰς τὴν ἄκρην τοῦ δάσους, καὶ ἐκεῖθεν, κρυπτόμενος ὅπισθεν λόχμης, εἶδε μὲ τὰ ἴδια τοῦ τὰ μάτια τὸ ὑποδρύχιον ἐκεῖνο νὰ σταματᾷ ἐν τῷ μῶσφ τοῦ ὀρμίσκου Μπλάκ-Ρώκ. Ἦτο ἄρα γε τὸ ἀσύλληπτον μηχανήμα τῶν παραλίῳ τῆς Βοστώνης καὶ τῆς λίμνης Κιρδάλης αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀνέδυνεν ἐδῶ καὶ προσωρμιζέτο ;

Ὅταν τὸ ὑποδρύχιον ἔφθασε κάτωθεν τῶν βράχων, δύο ἄνθρωποι ἐπήδησαν εἰς τὴν ξηράν. Εἰς ἐξ αὐτῶν ἦτο ἄρα γε ὁ Κοσμοκράτωρ ἐκεῖνος, περὶ τοῦ ὁποίου οὐδὲν πλὴν ἡκούσθη ἀπὸ τῆς τελευταίας του ἐμφανίσεως εἰς τὴν Ἀνωτέραν λίμνην ;... Τὸ σκάφος ἐκεῖνο, τὸ ἀνελθὸν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἐρίας, ἦτο ἄρα γε ὁ μυστηριώδης ἐκεῖνος Τρόμος ;

— Ἦμουν μόνος, μοὶ διηγείτο ὁ Οὐέλλας, μόνος εἰς μίαν ἄκραν τοῦ ὀρμίσκου... Ἄν ἦσθε καὶ σῆς ἐκεῖ μὲ τοὺς ἀνθρώπους σας, κύριε Στρώκ, τέσσαρες ἐναντίον δύο, θὰ ἠμπορούσαμεν νὰ ἐπιπείσωμεν καὶ νὰ τοὺς συλλάβωμεν, πρὶν προσθάσουν νὰ ἐπιβιβασθῶν καὶ νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν.

— Βεβαίωτατα, ἀπεκρίθη. Ἀλλὰ μήπως ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι ἐπὶ τοῦ πλοίου ; Ἀδιάφορον ! ἂν συνελαμβάνωμεν αὐτούς, θὰ ἐμάνθαναμεν ποῖοι εἶνε...

— Καὶ προπάντων, προσέθεσεν ὁ Οὐέλλας, ἂν ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἦτο ὁ κυβερνήτης τοῦ Τρόμου.

— Τὸ μόνον ποὺ φοβοῦμαι, Οὐέλλας, εἶνε μήπως τὸ ὑποδρύχιον αὐτό, ὁποῖον δήποτε καὶ ἂν εἶνε, ἐφυγεν ἤδη ἀπὸ τὸν ὄρμον, μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σας.

— Αὐτὸ θὰ τὸ μάθωμεν ἐντὸς ὀλίγων ὥρων, καὶ ἂμποτε νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ τὸ ἐπανεύρωμεν ἐκεῖ... Τότε, ἅμα νυκτώσῃ...

— Ἀλλὰ, ἠρώτησα, δὲν ἐμείνατε ὡς τὸ βράδυ εἰς τὸ δάσος ;

— Ὁχι... ἔφυγα κατὰ τὰς πέντε, ἔφθασα εἰς τὸ Τολέδο καὶ ἀπὸ ἐκεῖ,

τὸ βράδυ, ἐτηλεγράφησα εἰς τὴν Οὐάσιγκτων.

— Χθές, ξαναπήγατε εἰς τὸ Μπλάκ-Ρώκ ;

— Μάλιστα.

— Τὸ ὑποδρύχιον εὐρίσκετο ἀκόμη ἐκεῖ ;

— Εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν.

— Καὶ οἱ δύο ἄνθρωποι ;

— Καὶ οἱ δύο ἄνθρωποι ἐπίσης. Κατὰ τὴν γῶμην μου κάποια βλάβη τῆς μηχανῆς τοὺς ἠνάγκασε νὰ καταφύγουν εἰς τὸ ἔρημον ἐκεῖνο μέρος...

— Ὅπου θὰ μείνουν ἕως νὰ τὴν διορθώσουν. Πολὺ πιθανόν ! Καὶ αὐτὴ ἡ βλάβη θὰ τοὺς ἐμπόδισε νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ συνηθισμένον των χρησφύγετον...

— Τὸ πιστεύω, διότι διάφορα ὑλικά εἶχαν ξεφορτωθῇ εἰς τὴν ξηράν, καί, καθ' ὅσον ἠμπόρεσα νὰ ἰδῶ χωρὶς νὰ κινήσω τὴν προσοχήν, μοῦ ἐφάνη ὅτι εἰργάζοντο εἰς τὸ πλοῖον...

— Μόνον ἐκεῖνοι οἱ δύο ;

— Μόνον.

— Ἀλλὰ, παρετήρησα, δύο ἄνθρωποι ἀρκοῦν διὰ νὰ χειρίζονται μίαν μηχανὴν τέσφ μεγάλης ταχύτητος, πότε ὡς αὐτοκίνητον, πότε ὡς πλοῖον, πότε ὡς ὑποδρύχιον ;

— Δὲν τὸ πιστεύω, κύριε Στρώκ. Ἀλλὰ, τὴν ἡμέραν ἐκείνην, δὲν ξαναεἶδα παρὰ τοὺς δύο ἀνθρώπους τῆς προηγουμένης... Ἐπανειλημμένως ἐπλησίασαν τὸ δασύλλιον, ὅπου ἤμουν κρυμμένος, καὶ ἐκαψαν λίγα κλαδιά καὶ ἀναψαν φωτιὰ ἐπάνω στὴν ἄμμο. Ὁ ὄρμος ἐκεῖνος εἶνε τόσο ἐρημος, ὥστε δὲν εἶχαν κανένα φόβον ὅτι ἠμπορούσε νὰ τοὺς βλέπῃ μάτι ἀνθρώπου.

— Θὰ τοὺς ἀνεγνωρίζατε ;

— Εὐκολώτατα ! Ὁ ἕνας μετρίου ἀναστήματος, εὐρωστος, μὲ ἀδρὰ χαρακτηριστικά, μὲ γένεια... ὁ ἄλλος πιό κοντὸς καὶ πιό χοντρός... Ἐπειτα, ὅπως τὴν προηγουμένην ἡμέραν, ἀνεχώρησα κατὰ τὰς πέντε... Ὅταν ἔφθασα εἰς τὸ Τολέδο, μοῦ ἔδωσαν ἐν τηλεγράφημα τοῦ κ. Οὐόρδ, ὁ ὁποῖος μὲ εἰδοποιῶσε περὶ τῆς ἀφίξεώς σας, καὶ ἐπήγα νὰ σᾶς ὑποδεχθῶ εἰς τὸν σταθμόν.

Τὸ βέβαιον λοιπὸν ἦτο τοῦτο : Πρὸ τριάκοντα ἐξ ὥρων, τὸ ὑποδρύχιον εἶχε προσορμισθῇ εἰς τὸ Μπλάκ-Ρώκ, πιθανώτατα χάριν ἐπισκευῆς ἀπαιρητήτου, καὶ ἴσως, κατὰ καλὴν τύχην, θὰ τὸ εὐρίσκαμεν ἀκόμη ἐκεῖ. Ὡς πρὸς τὴν παρουσίαν τοῦ Τρόμου εἰς τὴν Ἐρίαν, αὐτὴ ἐξηγεῖτο φυσικώτατα, καὶ ὁ Ἀρθούρος Οὐέλλας συνεφώνησε μαζί μου. Τὴν τελευταίαν φορὰν ὁ Τρόμος ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Ἀνωτέραν λίμνην. Ἀλλὰ τὴν ἀπόστασιν μεταξὺ τῆς λίμνης ταύτης καὶ τῆς Ἐρίας ἠδύνατο νὰ τὴν διανύσῃ εἴτε διὰ ξηρᾶς, ἀκολουθῶν

τὰς ὁδοὺς τοῦ Μίσισιγκαν μέχρι τῆς δυτικῆς ὄχθης τῆς λίμνης, εἴτε διὰ τοῦ ποταμοῦ Δετροῦ, πιθανώτατα ὑποβρυχίως. Ὅπως δὴποτε, κατὰ ξηρὰν ἢ διέλευσίν του δὲν ἐσημειώθη πουθενά, μεθ' ὅλην τὴν ἀστυνομικὴν ἐπίβλεψιν ἢ ὅποια ἐξηγεῖτο ἐδῶ αὐστηροτέρα παρ' ἱκανή.

(Ἐπεται συνέχεια) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΑΡΝΙ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΙΑΤΡΙΒΕΙ κατ' αὐτὰς εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ κ. Πλάτων Δρακούλης. Ὑποθέτω, ὅτι δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἀκούετε τὸ νομα τοῦ Ἑλληνος φιλοσόφου, ὁ ὁποῖος, πρὸ ἐτῶν ἐγκατεστημένος εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἐκδίδει τὴν θαυμασίαν ἐκείνην «Ἐρευναν». Ὁ κ. Δρακούλης εἶνε ἀπόστολος τοῦ

«ἀνθρωπισμοῦ», ὡς ὀνομάζεται τὸ σύστημά του. Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων διδάσκει καὶ τὴν «ἀνθρωπιστικὴν διαιτησίαν», τὴν φυτοφαγίαν ἢ μᾶλλον τὴν ἀκρεοφαγίαν. Ὁπαδοὶ τοῦ κ. Δρακούλη, φυτοφάγοι ἢ ἀκρεοφάγοι, ὑπάρχουν καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας πολλοί, μέλη οἱ περισσότεροί τοῦ Συλλόγου «Ἀθηνᾶ-Υγεία». Αὐτοὶ λοιπὸν ἐσκέφθησαν νὰ δώσουν γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Δρακούλη, καὶ πρὸς τοῦτο ἐδιόλεξαν αὐτὴν τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, κατὰ τὴν ὁποίαν, τὸ βράδυ, εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Πάγκειον, περὶ τοὺς ἑκατὸν συνδιαιτμόνες παρεκάθησαν μετὰ τοῦ φιλοσόφου καὶ συνεώρτασάν ἐν Ἀναίμακτον Πάσχῃ, μὲ ὅσπρια, μὲ λάχανα, μὲ ὀπώρας καὶ μὲ ζυμαρικά...

Παράδοξον δὲν σὰς φαίνεται αὐτό ; Ποία τῶντι διαφορά μεταξὺ τοῦ πασχαλίου αὐτοῦ γεύματος τῆς «Ἀθηνᾶς Ὑγείας» καὶ τοῦ ἄλλου, τὸ ὁποῖον παρετίθητο εἰς ὅλας τὰς χριστιανικὰς οἰκίας μὲ τὴν ὀβελίαν ἢ ἀπλῶς τὸν φουρνιαν ἁμνόν !... Ἀλλ' ἄρα γε ποῖον νὰ ἦτο τὸ χριστιανικώτερον ; Ἐγὼ, νὰ σᾶς εἰπῶ τὴν ἁμαρτίαν μου, νομίζω ὅτι χριστιανικώτερον ἦτο τὸ γεῦμα τῆς «Ἀθηνᾶς Ὑγείας», διὰ τὸ ὁποῖον κανένα δυστυχισμένον ἄρνι δὲν ἔχυσε τὸ αἷμα καὶ δὲν προσέφερε τὰς σάρκας του... Καὶ νομίζω ἀκόμη ὅτι ἦτο χριστιανικώτερον τὸ γεῦμα αὐτό, ἀκριβῶς διότι ἔλειπε τὸ σφάγιον, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὰς μεγάλας ἐορτάς, παρατίθεται συνήθως ὁλόκληρον, μὲ τὸ κρανίον του, μὲ τοὺς σπονδύλους του, μὲ τὰς πλευράς του, μὲ τὰ σκέλη του, καὶ διαμελίζεται, καὶ κατατρυπάται, καὶ κατασπαράσσεται, καὶ τὸ ὁποῖον ὑπεθυμίζει ἀγρίας εὐωχίας καννιβαλικᾶς...

Ἀλλὰ τὸ ἔθιμον, θὰ εἰπῇτε ; Δὲν εἶνε, τῶντι, ἔθιμον πατροπαράδοτον, ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, νὰ σφάζωμεν τὸ Πάσχα ἕνα ἄρνι, καὶ νὰ τὸ ψήνωμεν πανηγυρικῶς, καὶ νὰ τὸ τρώωμεν μὲ ὄρεξιν καὶ μὲ σαλάτας ;—Βεβαίως, αὐτὸ εἶνε τὸ ἑλληνικὸν ἔθιμον. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῶν Πάσχα χωρὶς ἄρνι. Δὲν ἔχει ἔμως κανεὶς τὴν ἀξίωσιν καὶ ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐπέισθησαν ἤδη, ὅτι διὰ λόγους ὑγείας καὶ ἠθικῆς, δὲν πρέπει νὰ σφάζουν ζῶα καὶ νὰ τρώγουν κρέας, νὰ μὴ τηροῦν τὰς ἀρχὰς των καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα. Ἰσα-ἴσα, αὐτοὶ νομίζουν ὅτι τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, τὴν ἐορτὴν τῆς ἀγάπης, τὸ ἀνάμακτον γεῦμα, τὸ εἰρηνικόν, τὸ ἀγαθόν, τὸ ἀνθρωπιστικόν, τὸ χριστιανικόν, τοῖς ἐπιβάλλεται περισσώτερον.

Φαίνεται ὅτι ἡ ἰδέα τῆς «ἀνθρωπιστικῆς διαίτης» προοδεύει πολὺ εἰς τὸν κόσμον. Ἐκατοντάδες χιλιάδων, ἐκατομμύρια ἴσως ἄνθρωποι ὑπάρχουν σήμερον, οἱ ὁποῖοι τρέφονται ἀποκλειστικῶς μὲ χόρτα, μὲ γάλα, μὲ αὐγά, μὲ ὅσπρια, μὲ ὀπώρας. Δὲν εἶνε δὲ διόλου ἀπίθανον νὰ γενικευθῇ μίαν ἡμέραν τὸ νέον σύστημα τῶν, ὥστε οἱ κρεοφάγοι νὰ ποτελοῦν τὴν μειονοψηφίαν τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητος, ὅπως σήμερον οἱ φυτοφάγοι. Τότε θὰ καταργηθῶν τὰ σφαγεῖα, τὰ κρεοπωλεῖα καὶ... τὰ πασταζίδικα, τὸ δὲ ἔθιμον τοῦ πασχαλίου ἁμνου θὰ καταλογισθῇ μετὰ τῶν βαρβάρων ἐθιμῶν τοῦ παρελθόντος.

Μὴ βλέπετε ποὺ τὸ ἐσυνειθίσατε ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ ! Ἄν συλλογισθῇτε καλὰ, θὰ ἰδῇτε ὅτι εἶνε τῶντι βάρβαρον. Τὴν νύκτα τοῦ Ἐπιταφίου, ἐπιστρέφον εἰς τὸ σπίτι μου, ἔτυχε νὰ περάσω ἀπὸ τὴν Ἀγορὰν. Ἐκείνην τὴν ὥραν ἔσφαζαν καὶ ἐγδαίριον ἄρνια. Ἐκεῖ νὰ σᾶς εἶχα ! Ἄρνια χιλιάδες. Καὶ τὸ αἷμα ἐπλημμύρουσε τὰ πρὸ τῶν σφαγείων πεζοδρόμια, ὡς κόκκινον ἔλος. Ἦναγκασθὴν νὰ περιπατήσω ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ αἷμα. Καὶ σὰς βεβαίω μου ἔκαμνε φρίκην, νὰ συλλογίζωμαι ὅτι ἐπέστρεφα ἀπὸ τὴν λιτανεῖαν τοῦ Ἐπιταφίου...

Καὶ μετὰ τὴν σφαγὴν, τὸ σούδισμα καὶ τὸ ψήσιμο. Τί φρίκη ἐκεῖνα τὰ γυναικῶν κρανία, μὲ τὰ γυρωλωμένα μάτια, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀποτυπῶνται ἡ τελευταία ἀγωνία τοῦ πόνου καὶ τοῦ θανάτου !... Καὶ νὰ τὰ φέρωμεν εἰς τὸ τρα-

πέξι μας, και νὰ τὰ τυφλώνωμεν μὲ τὰ λαίμαργα πηρούνια μας, και νὰ τὰ κατασπαράζωμεν ὡς καννίβαλοι... Ἄ, μὰ δὲν μ' ἐνθουσιάζει διόλου αὐτὴ ἡ ιστορία, και ὅσον ὀλίγον φυτοφάγος και ἂν εἶμαι, σὰς βεβαιῶ ὅτι τὸ τραπέζι τοῦ Πάσχα, μὲ τ' ὀλόκληρον ἄρνι, εὐχαρίστως θὰ τὸ καταργῶσα.

Τὸ ἔθιμον, ναί. Καί ὅμως πόσα δάκρυα, κατὰ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν, δὲν μοῦ ἐστοίχισαν αὐτὸ τὸ ἔθιμον! Ἐνθυμούμαι ὅτι ὁ πατέρας μου, κάθε χρόνον, συνήθιζε νὰ μᾶς ἀγοράζῃ ἓν ἄρνι ζωντανόν, στολισμένον μὲ κορδέλλες και μὲ χρυσόχαρτα... Ὁλόκληρον ἡμέραν ἐπαίσαμε μαζί του εἰς τὸ περιβόλι. Τὸ ἀγαπούσαμεν, ὅπως συνήθως τὰ παιδάκια ἀγαποῦν τὰ ἄρναια... Καί ἐπειτα, τὸ βράδυ, ἤρχετο ἕνας ἄγριος χάσάκης, ἕνας δῆμιος, νὰ μᾶς τὸ ἀρπάξῃ ἀπὸ τὰ χέρια μας, ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά μας, και νὰ τὸ σφάξῃ ἐμπρός μας!... Τί κλάμματα τότε και τί σπαραγμοί!... Καί αὐτὰ ἦσαν τὰ προεόρτια τοῦ Πάσχα μας. Τέτοια σκηνή, ὦ,

σὰς βεβαιῶ, ὅτι τίποτε δὲν εἶχε τὸ εὐφρόσυτον, τὸ πασχαλινόν, τὸ παιδαγωγικόν... Καί ἀφότου ἔγινε κ' ἐγὼ πατέρας, φροντίζω νὰ παλλάττω τὰ παιδιὰ μου ἀπὸ μίαν τόσο ἀγρίαν σκηνήν, ἡ ὁποία ὅμως εἰς χιλιάδες ἑλληνικά σπίτια ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπαναλαμβάνεται κάθε χρόνον...

Ἴσως, ὅταν και σεῖς μεγαλώσετε, θὰ μὲ μιμηθῇτε. Δὲν θὰ μεταβάλλετε τὸ σπίτι σας τὸ χριστιανικόν εἰς σφαγεῖον, οὔτε τὴν παραμονὴν τοῦ Πάσχα. Εἰμποροῦμεν νὰ τρώωμεν και κρέας ὅταν δὲν μᾶς φθάνουν τὰ ἄναιμακτα τρόφιμα ἄλλ' ἢ σφαγὴ ὥς γίνεται τουλάχιστον μακράν μας, και εἰς τὸ πολιτισμένον μας τραπέζι ὥς παρατίθεται τὸ κρέας ὅσω τὸ δυνατόν... Ψιλοκομμένον, μετημειωμένον και ἀγνώριστον. Ὅχι, πρὸς Θεοῦ, ὀλόκληρα σφάγια, μὲ κρανία, ὑπενθυμίζοντα εὐωχίας Καννιβάλων! Οἱ νέοι ἄνθρωποι, τῆς μεγάλης ἡθικῆς και τῆς εὐαισθησίας, αὐτὰ τὰ πόκρουν...

Σὰς ἀσπάζομαι

ΠΑΙΔΩΝ

ΔΥΟ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ἡ Μίνα κλαίει.

— Τί ἔχεις, Μίνα μου; τὴν ἐρωτᾷ ἀνήσυχη ἡ μαμμά της.

— Τίποτ', μαμμά, ἀπαντᾷ ἡ Μίνα.

— Μὰ γιατί κλαῖς λοιπόν;

— Ἔτσι!

Καί ἡ Μίνα κλαίει, κλαίει, κλαίει.

Πῶς μπορεῖ νὰ κλαίῃ ἓνα παιδί, ἔτσι, χωρὶς νὰ ἔχῃ τίποτα, χωρὶς νὰ τοῦ ἔκαμαν τίποτα;... Ἡ μητέρα ξαναρωτᾷ:

— Μὴ σοῦ πονῇ τὸ δοντάκι;

— Ὅχι!! ἔμφωνίζει ἡ Μίνα.

— Μὴ σοῦ πονῇ ἡ κοιλίτσα;

— Ὅχι!!!

— Μὴ σοῦ πονῇ τὸ αὐτάκι;

— Ὅχι!!!

Καί ἡ Μίνα κλαίει, κλαίει ἀκόμη πιὸ πολὺ.

Νὰ σὰς πῶ λοιπὸν ἐγὼ τὸ μυστικόν; — Ἡ Μίνα

κλαίει γιατί τῆς πονεῖ τὸ δοντάκι της. — Μπᾶ! θὰ πῆτε, και γιατί δὲν τὸ λείει τῆς μαμμᾶς της; νὰ τῆς κάμῃ κανένα γιατρικόν, νὰ τῆς περάσῃ; — Μὰ νά, ἴσα-ἴσα γι' αὐτὸ δὲν τὸ λείει!

Ἡ Μίνα φοβᾶται τὰ γιατρικά, φοβᾶται τοὺς γιατρούς. Φοβᾶται μὴ τῆς τὸ βγάλουν και πονέσῃ, φοβᾶται μὴ τῆς βάλουν κανένα γιατρικόν και τὴν κάψῃ... Γι' αὐτὸ τὸ κρύβει ὅσο μπορεῖ. Ὅσο ὁ πόνος της εἶνε μικρός, τὸν υποφέρει, ζαρωμένη σὲ μίαν ἄκρη. Ἀμα ὁ πόνος μεγαλόνῃ, ἀρχίζει τὰ κλάμματα. Ποτὲ ὅμως δὲν λείει τί ἔχει, και ἡ καὶ μὲν ἡ μαμμά της πάει νὰ τρελλοθῇ.

Ἐπειτα... τὰ κλάμματα παύουν. Τὸ δοντάκι περῶν μονάχου του. Ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ πολλὰς ὥρες, και ἀπὸ πολλὰ κλάμματα, και ἀπὸ πολλὰ βάσανα. Πολλὰς φορές, ὀλόκληρη νύκτα ἡ Μίνα δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῇ, και κρατᾷ ἀγρυπνὴ και τὴ μαμμά της.

Αὐτὰ κάμνει ἡ Μίνα. Εἶνε τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο κοριτσάκια. Τὸ ἄλλο; Εἶνε ἡ Δελή. Ἀλλὰ τί κάμνει ἡ Δελή, θὰ σὰς τὰ πῶ μεθαύριον.

Η ΤΡΙΣΥΓΓΗΝΗ

ΟΝΕΙΡΑ

Σκοτεινίασε τ' ἀστέρια μὲ κυττάζουν
Ψηλὰ πὸ τὸν γαλάζιον οὐρανόν,
Καί κάθε τους ματιά μὲς τ' ἐπὶ ψυχῇ μου
Χαράζει κ' ἐν ὁρῷ φωτεινόν.

Κυττάζοντας ἐκεῖ ψηλὰ ξεχνοῦμαι
Καί πλέκω χίλια διέγερτα γλυκὰ,
Ποῦ φέγγουν, ἀστέρια διαμνένια,
Στὸν οὐρανὸ τῆς Νειότης μαγικά.

Ἀκτινὲς μου χρυσές, νὰ σὰς συνάξω
Μέσ' ἐπὶ τὴν καρδίᾳ μου θέλω βιαστικά
Καί ἐκεῖ βαθεῖα γιὰ πάντα νὰ φυλάξω
Μία μοναχὰ λουρίδα θεϊκία.

Μὰ τ' ἀφθυστα λαχτάρησα νὰ φθάσω,
Στὴν περὶ ψηλὴ ν' ἀνέβα κορυφή.
Ἀλλοίμονο! τὰ δνειρά σου σβύνουν
Πρὶν νὰ τοῖς δώσης γήϊνη μορφή!

ΜΕΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ

Η ΜΙΚΡΗ ΜΑΥΡΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Α. ΛΑΤΟΥΣΗΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'. (Συνέχεια)

Ἡ πατριωτικὴ αὐτὴ ἀποστορφή ἤρκεσε νὰ παρηγορήσῃ και νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν κ. Φάμπρ και τὰ παιδιὰ της.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τίποτε δὲν ἐτάραξε τὴν εἰρήνην εἰς τὸν οἰκίσκον τῶν Γάλλων. Ὁ πιστὸς Ν' Γκόμας ἦτο πλέον προσεκτικὸς, ἡ Ὁ' Δάλια πλέον ἀφωσιωμένη. Ἀλλὰ μετὰ μίαν ἐβδομάδα, ὁ Τζάκ ἐπέσεν εἰς τὸ κρεβάτι ἄρρωστος. Τὸν ἐπίασαν οἱ πυρετοὶ τοῦ τύπου. Ρίγη, ἀκολουθούμενα ἀπὸ ἰδρώτας, τὸν παρέλυνον, και αἱ δυνάμεις του μετ' ὀλίγον τὸν ἐγκατέλειψαν.

Ἰδιότροπος, ὅπως συνήθως οἱ μικροὶ ἄρρωστοί, δὲν ᾔθελε νὰ τὸν περιποιῇται ἄλλος ἀπὸ τὴν Ὁ' Δάλιαν. Εἶχεν ἓνα ὕφος ὡς νὰ ψήφουσε τὴν ἀσθένειαν, και αὐτὸ τὸ ὕφος τῆς ἀραπίνης ἔκαμνε τὸν Τζάκ νὰ λέγῃ:

— Ὅταν ἡ Ὁ' Δάλια μπαίνη ἀπὸ τὴν πόρτα, ἡ ἄρρωστεια μου φεύγει ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Καί πρὸς τὴν Ὁ' Δάλιαν ἔλεγε:

— Κάθου στὰ πόδια τῆς ψάθας μου και πές μου παραμῦθια τῶν Μαύρων.

Ἡ Ὁ' Δάλια τότε τοῦ διηγεῖτο ἓνα σωρὸ ιστορίας, ἄλλας ἀπλὰς και συγκινητικές, ἄλλας δὲ ἀστειοτάτας. Καί ὅταν ἐτελείονε τὴν διήγησιν, ἐσηκόνετο, ἐπρόβαλλε τὰ χέρια ἐμπρὸς εἰς στήμα κίχλου, και ὑπεκλίνετο βαθύτατα ἐνώπιον τοῦ Τζάκ.

— Δός μου τὸ χέρι σου Ὁ' Δάλια, τῆς εἶπε μίαν ἡμέραν ὁ νεαρὸς τῆς κύριος, συγκεκρινημένος ἀπὸ τὸ παραμῦθι της.

— Ἄ! εἶπεν ἐκείνη, εἶνε μαύρο.

— Δός μου το, τῆς εἶπεν ὁ Τζάκ, τὸ χέρι σου εἶνε χέρι μαύρης, ἀλλὰ ἡ καρδιά σου εἶνε καρδιά λευκῆς.

Ἄλλ' ἡ ἀσθένεια ἐχειροτέρευεν, ὁ πυρετὸς ἐπαυρῆτο ἀκαταπαύστως, ὁ Τζάκ ἀδυνατίεν ὀλονέν περισσότερον και ἡ κυρία Φάμπρ ἦτο καταλυπημένη.

— Ὁ' Δάλια, εἶπε μίαν ἡμέραν ἡ δυστυχὴς μητέρα πρὸς τὴν δούλην της, ὁ Μέγας Λευκὸς Ἀρχηγὸς θὰ ξαναἰδῇ ἄρ' γε τὸ παιδί τὸν ζωντανόν;...

— Τί λέτε, κυρία;

— Λέγω ὅτι ὁ κύριος Τζάκ εἶνε πολὺ ἄρρωστος.

— Ἀλλὰ θὰ γίνῃ καλὰ, σὰς λέγω, και θὰ ζήσῃ!

Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ Ὁ' Δάλια ἐσκέπτετο. Καί ἔλην τὴν νύκτα, ἀγρυπνοῦσα πλησίον τοῦ Τζάκ, ἐσκέπτετο ἐπίσης...

Εἶχεν ἀκούσῃ πολλάκις νὰ ἐμιλοῦν περὶ τῆς μεγάλης Μάγισσας, ἡ ὁποία ἔξευρε νὰ ἱατρύει τοὺς ἐλώδεις πυρετούς. Ἐμενεν εἰς τὸ πέμπτον χωρίον, ἀπὸ τὴν ἄλλην ὄχθον τοῦ ποταμοῦ.

Ἦτο μακρὰ, πολὺ μακρὰ. Καί διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς ἐκεῖ, ἔπρεπε νὰ περικατέσῃ ὥρας πολλὰς μέσα εἰς τὸ δάσος. Ὅχι. Ἦτο ἀδύνατον. Ἀπὸ τὸ πυκνὸν δάσος, θὰ ἔγανε τὸν δρόμον. Ἄν ἐπῆγαινε ἔμωσ ἀπὸ τὸν ποταμόν; Ναί, θὰ ἦτο καλλίτερα. Συχνὰ οἱ Μαῦροι τὸν διασχίζουν μετὰ τὰς πυρόγας των. Θὰ ἐπῆγαινε εἰς τὴν ὄχθον, θὰ ἐπερίμενε νὰ περάσῃ καμμία πυρόγα (πλοιάριον), και θὰ παρακαλοῦσε τοὺς Μαύρους νὰ τὴν πάρουν μαζί των. Καί διὰ νὰ πληρῶσῃ τὸν ναυλὸν της, θὰ ἐπαίρνε μαζί της ὅσα πράγματα τῆς εἶχε χαρίσῃ ὁ Τζάκ... Ναί! τὸ ἀπεφάσισε! Μόλις ἐξήμερον, θὰ ἐξεκινούσε διὰ τὴν ὄχθον.

Σιγά, εἰς τὴν σιωπὴν τῆς νυκτός, ἐνῶ ὁ ἄρρωστος μισοκοιμᾶται, ἡ μικρὰ δούλη κάμνει τὰ ἐτοιμασίαις της. Φορεῖ δύο φορέματα, διότι λογαριάζει νὰ προσφέρῃ τὸ ἓνα εἰς τὴν Μάγισσαν ἀντὶ τῶν συμβουλῶν ποῦ θὰ τῆς δώσῃ. Ἐπειτα γεμίζει τὸ καλάθι της μὲ ὅ,τι ἔχει, και ἐτοιμάζεται νὰ φύγῃ, διότι ξημερώνει...

Ἀλλὰ νά, ὁ Τζάκ ἐξυπνᾷ.

— Ἐβλεπα στὸν ὕπνο μου ἓνα φρικτὸ δνιερὸ, τῆς λέγει πῶς ἐφευγες και μᾶφινες ὀλομόναχο.

— Βλέπεις ὅτι εἶμαι ἐδῶ...

— Πές μου λοιπὸν κανένα παραμῦθι.

— Ὅχι τώρα, κυρία Τζάκ, πρέπει νὰ κοιμηθῇς.

— Μὰ ὡς νὰ κοιμηθῶ, πές μου ἓνα παραμῦθι.

— Δὲν ξέρω ἄλλα.

— Πές μου δικό σου. Προσπάθησε, Ὁ' Δάλια, νὰ βγάλῃς κανένα ἀπὸ τὸ νοῦ σου.

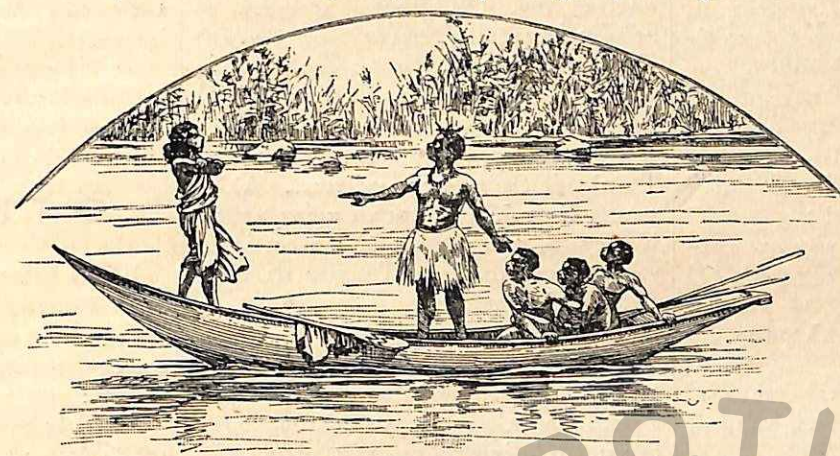
Εἶχε ξημερώσῃ. Ἡ Ὁ' Δάλια ἔπρεπε νὰ φύγῃ. Στενοχωρημένη, εἶπε:

— Τότε θὰ σοῦ πῶ ἓνα μικρό.

— Μικρὸ και ὠραῖο.

— Μία φορὰ, ἤρχισεν ἡ Ὁ' Δάλια, ἦταν ἕνας μικρὸς Λευκὸς Ἀρχηγὸς ἄρρωστος. Καί δὲν ᾔθελε νὰ τὸν περιποιῇται ἄλλος ἀπὸ τὴν μαύρην του σκλάβαν. Ἡ σκλάβαν περιποιεῖτο τὸν κύριόν της μὲ ὅλην τὴν τὴν καρδίαν, δὲν κατέβουλεν ὅμως και νὰ τὸν ἱατρύει. Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸν ἱατρύει, ἀφοῦ ποτὲ ὁ κύριός της δὲν τὴν ἄφινε νὰ βγῇ ἔξω γιὰ νὰ τοῦ φέρῃ τὰ χρειαζόμενα γιατρικά; Μία μέρα λοιπὸν, τὴν ὥρα ποῦ ὁ μικρὸς Λευκὸς Ἀρχηγὸς ἐκοιμᾶτο, ἡ σκλάβαν ἐφυγε κρυφά, γιὰ νὰ τοῦ φέρῃ καλὰ γιατρικά...

Ἐδῶ Τζάκ τὴν διέκοψε και ἠρώτησε:

«— Ἡ σειρά σας τώρα νὰ ἐργασθῇτε και νὰ μὲ πᾶτε ἐκεῖ ποῦ θέλω!...»
(Σελίς 150, στ. γ')

— Καί ἔπρεπε νὰ πάῃ μακρὰ;

— Λιγάκι... ὅχι ὅμως πολὺ... γιατί περπατοῦσε γρήγορα...

— Ἐξακολούθησε, Ὁ' Δάλια.

— Ἐφυγε λοιπὸν χαρούμενη, γιατί πῆγαινε νὰ βρῇ τὰ γιατρικά τοῦ ἀγαπημένου της κυρίου... Ἐπρεπε εἰς ποτάμι, μῆκε εἰς τὴν βάρκα, ἔπιασε τὸ κουπί, βγῆκε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, πέρασε βουνα και λαγκάδια, κατέβηκε σὲ ρέματιές... — Ὅλ' αὐτὰ ἐνῶ ὁ κύριος της ἐκοιμᾶτο; ἠρώτησεν ὁ Τζάκ κλείων τὰ βλέφαρα.

— Ναί, ναί... ὅλη τὴν ὥρα ὁ κύριός της ἐκοιμᾶτο.

Καί μὲ τὰς λέξεις αὐτάς, ἡ Ὁ' Δάλια ἔκαμε νεύμα εὐλογίας και ἀποχαίρεισιν πρὸς τὸν κοιμώμενον Τζάκ, και ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν οἰκίσκον, χωρὶς νὰ τὴν ἰδῇ και νὰ τὴν σταματήσῃ κανεὶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Θάγγος, Ὁ' Δάλια!..

Μὲ τὰς μύτες τῶν ποδιῶν, ἡ μικρὰ μαύρη διέσχισε τὸν κήπον, ἐκρύφθη ὀ-

πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους και ἐφθασεν εἰς τὸ δάσος. Ἀπὸ ἐκεῖ διηυθύνθη εἰς τὸν ποταμόν. Μόλις ἐφεγγεν ἡ αὐγή. Ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δένδρα ἐφαίνοντο λάμψεις ὡχραὶ ἀκόμη και λευκαί, ὡς πέφυγες ἀγγέλων. Ἡ Ὁ' Δάλια ἐπέσπευσε τὸ βῆμα. Δρόμος χαραγμένος δὲν ὑπῆρχε. Πότε ἡναγκάζετο νὰ νοίγῃ δρόμον μὲ τὸ μπαστοῦνι τοῦ Τζάκ, καλὰ μὲ εὐλύγιστον και στερεόν, πότε διέσχιζε μὲ τὸ σῶμά της τοὺς πυκνοὺς θάμνους, ἐλαφρὸ ὡς ἡ γελεδὼν ὅταν σχίζει τὴν ἄερα. Δύο ὥρας ἐπερπάτησεν ἔτσι μέσα εἰς τὸ δάσος, ὅταν εἶδεν ἔξαφνα ἐμπρὸς της μεγάλην ἑκτασίαν ὕδατος. Ὁ Ὄγκος εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἦτο πλατὺς ὡς θάλασσα. Μόλις διεκρίνετο ἡ ἀντίπεραν ὄχθη τοῦ μεγάλου ποταμοῦ. Ἐκύτταξεν, ἠκραόσθη... Σιωπὴ και ἐρημία. Ἐστάθη προσεκτικὴ και εἰς τὸν παραμικρότερον κρότον και εἰς τὴν ἀμυδροτέραν σκιάν. Τίποτε! ἄκρα σιγὴ, τελεία ἐρημία. Ἐκάθησεν ὠραν πολλὴν εἰς τὸν κορμὸν ἐνὸς δένδρου περιμένουσα. Καί τέλος διέκρινεν, ἐκεῖ, εἰς τὴν μακρυνὴν στρόφην τοῦ ποταμοῦ, μίαν ἀσύλληπτον σκιάν. Ἡ σκιά ἐπροχώρει και ὀλονέν διεγράφετο καθαρότερα. Ἦτο πυρόγα, τῆς ὁποίας ἐπέβαινον Μαῦροι. Ἡ Ὁ' Δάλια ἔβλεπεν ὅτι ἦσαν πολλοί, ἀλλὰ δὲν ἤμπορούσε νὰ τοὺς μετρήσῃ.

Πῶς νὰ κάμῃ ὥστε νὰ τὴν ἴδουν και νὰ

τὴν ἀκούσουν; Διότι βέβαια θὰ ἐπερνοῦσαν ἀπὸ τὴν μέσην τοῦ ποταμοῦ... Εἶχε πᾶρῃ ὅμως μαζί της τὴν σφυρίκτραν τοῦ Τζάκ, μικρὰν σφυρίκτραν μὲ ἦχον ὀξύ. Θὰ ἐσφύριζε και ἔπειτα θὰ τὴν ἐκρυπτε, διὰ νὰ μὴ τῆς τὴν κλέψουν.

Ἡ πυρόγα πλησιάζει. Οἱ ναῦται της κωπηλατοῦν δυνατὰ και φαίνονται βιαστικοί. Θὰ σταματήσουν ἄρ' γε διὰ νὰ τὴν πάρουν; Καί ἂν οἱ Μαῦροί ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ Παχουμῆδες; Δυστυχία της! Διότι οἱ Παχουμῆδες ποῦ περνοῦν συχνὰ τὸν Ὄγκον, εἶνε ἀνθρωποφάγοι!.. Ἀδιάφορον! Θὰ ἐπῆγαινε ἐπὶ τὴν τύχη. Καί ἡ Ὁ' Δάλια ἀναβαίνει εἰς μικρὸν ὕψωμα, τὸ ὅποιον εἶχε σχηματίσῃ μόνῃ της σωρεύσασα χῶμα, και ἀρχίζει νὰ σφυρίζῃ.

Τὰ σφυρίγματα εἶνε δυνατὰ και πρέπει νὰ ἠκούσθησαν ἀπὸ τὴν πυρόγαν, διότι δύο-τρία μαύρα κεφάλια στρέφονται πρὸς τὸ μέρος ὅπου στέκεται ἡ Ὁ' Δάλια. Φαίνεται ὅμως, ὅτι δὲν διακρίνουν καλὰ ἀπὸ ποῦ ἔρχεται ὁ ἀσυνείθιστος ἐκεῖνος ἦχος... Τὸ σῶμα τῆς Ὁ' Δάλιας δὲν διαγράφεται ἀρκετὰ κα-

θαρά ἐπάνω εἰς τὴν πρασινάδα τῆς ὁχθῆς. Τότε ἐκείνη βγάξε τὸ ἕνα τῆς φόρεμα, τὸ λευκὸν ὕφασμα μὲ τὰ ἀνθη, καὶ τὸ σύει γύρω τῆς ὡς σημαίαν. Τὴν εἶδαν! Διότι ἡ πιρόγα σταματᾷ. Οἱ κωπηλάται τουλάχιστον δὲν πλύνουν τὰ κουπιά. Ἀναμφιβόλως συσκέπτονται τί νὰ κάμουν. Διότι πότε ξαναπιάνουν τὰ κουπιά, καὶ πότε πάλιν τὰ φέρνουν; πότε διὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὸν δρόμον των, πότε διὰ νὰ πλησιάσουν πρὸς τὴν Ὀδάλιαν. Τελος πάντων! δὲν ὑπάρχει πλέον διασπορά. Ὁ δρόμος τῆς πιρόγας εἶνε σταθερὸς, κανονικὸς, συνεχής. Αἱ σκιαὶ καθαρίζονται καὶ διακρίνονται τώρα σώματα καὶ πρόσωπα. Οἱ Μαῦροι εἶνε τέσσαρες. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἐντόπιοι, οὔτε ἀπὸ τὰ γειτονικά χωρία. Διότι ποτὲ ἡ Ὀδάλια δὲν εἶδε τέτοιους. Τὸ σῶμά των εἶνε ὑψηλότερον, τὰ μέλη των ἰσχυρότερα. Εἰς ἐκ τῶν τεσσάρων, ὑψηλότερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, φαίνεται ὅτι τοὺς κυβερνᾷ. Ἐχει ξύλινα βέλη εἰς τὰ μαλλιά του, καὶ τὸ σῶμά του καλύπτει μακρὸν περιζώμα ἀπὸ ψάθαν.

— Θεέ μου! Τί κακοὶ ποὺ φαίνονται καὶ πόσον θυμωμένοι ποὺ ἀναγκάσθηκαν νὰλλάξουν δρόμον! Τί τοὺς θέλει αὐτὴ ἡ ξένη ποὺ τοὺς σφυρίζει καὶ τοὺς προσκαλεῖ; Ἡ Ὀδάλια προσπαθεῖ νὰ κάμῃ πρόσωπον γελαστόν, εὐχάριστον, γλυκύ. Θὰ μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ τοὺς θέλῃ, καὶ ἐννοεῖ νὰ τοῖς πληρώσῃ τὸν φόρον τῆς. — Ἀφοῦ ἀνεβαίνετε τὸν ποταμό, τοῖς ἐφώναξε, μοὺ κάμνετε τὴ χάρι νὰ μὲ πάρτε μαζί σας; Δὲν ἐννοοῦν τὴν ξένην αὐτὴν γλῶσσαν! Αὐτὸ μαρτυρεῖ ἐν κίνημα τῶν ὤμων τοῦ μεγάλου καὶ χονδροῦ Μαύρου Ἀρχηγοῦ.

Δείχνει ἡ Ὀδάλια τὸ μέρος ὅπου θέλει νὰ ὑπάγῃ: — Νά, τῷ λέγει, μὲ νεύματα καὶ μὲ λέξεις; θὰ σοὺ δώσω αὐτὸ τὸ μπαστούνι; τὸ χέρι τοῦ εἶνε ἀπὸ μέταλλο πολυτιμὸ καὶ ἰδὲς τί καμπύλη ποὺ κάμνει χωρὶς νὰ σπάξῃ!

Καὶ ταῦτα λέγουσα, εἰσέμωσε τὴν ἄκραν τῆς εὐλυγίστου ράβδου εἰς τὴν ἐπάργυρον λαβὴν τῆς. Ὁ ἀρχηγὸς ἔκαμε νεῦμα ἀδιαφορίας. — Δὲν τοῦ φθάνει! ἐσυλλογίσθη ἡ Ὀδάλια.

— Θὰ σοὺ δώσω ἀκόμη αὐτὰ τὰ φρούτα καὶ αὐτὰ τὰ ψωμάκια ποὺ τὰ ἔκαμαν Λευκοί! δὲν ἔφαγες ποτέ σου ἐστὶ ὥραϊα. Οἱ Μαῦροι ἐγούρλωσαν τὰ μάτια των μὲ λαίμαργίαν. Εἶχαν ἐξαντληθῇ αἱ προμήθειαι των καὶ ἐπεινοῦσαν φοβερά.

— Τί ἄλλο ἀκόμη; ἡρώτησε διὰ νεύματος ὁ Μαῦρος Ἀρχηγός. Ἡ Ὀδάλια ἐσυλλογίσθη τὸν σου-

γῆ τῆς. Αὐτὸν ὅμως ἤθελε νὰ τὸν κρατήσῃ.

— Τί ἄλλο; εἶπε! νά, θὰ μοὺ δώσῃς τὴ θέσι σου ἐπὶ τὴν πιρόγα καὶ θὰ κωπηλατῶ ἐγὼ, ἐνῷ ἐσύ θὰ ξεκουράζεσαι.

Ἡ προσφορά αὐτὴ εὐχάριστησε τὸν Ἀρχηγόν, ὁ ὅποιος ἔκαμε νεῦμα συγκαταθέσεως. Ἡ πιρόγα ἐπλησίασε μὲχρι τῆς ὁχθῆς. Ἡ Ὀδάλια τοὺς ἔδωσε τὸ καλὰθὶ μὲ τὰ τρέφιμα, ἐπήδησεν ἐλαφρὰ μέσα εἰς τὸ πλοιάριον καὶ προσέφερε τὸ μπαστούνι τῆς εἰς τὸν Ἀρχηγόν. Ἐπειτα ἐκάθησεν εἰς τὴν θέσιν του, παρὰ τὴν πρῶραν, καὶ ἔπιασε τὸ κουπὶ του.

Κωπηλατεῖ δύνατὰ σὰν ἄνδρας. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον οἱ πεινασμένοι Μαῦροι ρίχνονται ἐπὶ φαγητὸν καὶ ἀφίνουν τὰ κουπιά. Ἡ Ὀδάλια κωπηλατεῖ τὴν ὥραν μόνη. Εἶνε πολὺ κουραστικόν! Ὁ ἥλιος τοξεύει κατὰ τῆς κεφαλῆς τῆς τὰς ἀκτῖνάς του. Οἱ Μαῦροι τρώγουν, τὸ καλὰθὶ ἀδειάζει. Ἐπειτα σκύπτουν ἀπὸ τὴν κουπαστὴν, παίρνουν μὲ τὰς παλάμας των νερὸ καὶ πίνουν ἀπληστῶς. Ἡ Ὀδάλια κωπηλατεῖ μὲ ὄλην τῆς τὴν δύναμιν, ἀλλὰ δύναμιν δὲν ἔχει πλέον. Τὸ πλοιάριον μόλις κινεῖται... Ἀλλὰ κανεὶς δὲν συλλογίζεται νὰ πιάσῃ κουπὶ. Καὶ ὅμως, πρὸ ὀλίγου, οἱ Μαῦροι ἐφαίνοντο τόσο βιαστικοί! Τί σημαίνει τάχα αὐτὴ ἡ ἀδιαφορία;...

Δὲν ἔτρωγαν πλέον, διότι δὲν εἶχαν τί νὰ φάγουν. Ἀλλ' ὠμίλουσαν μεταξὺ των μὲ ζωηρότητα καὶ ἔξαψιν. Ἐκαμναν συμβούλιον καὶ ἐφαίνοντο τελείως σύμφωνοι. Κ' ἐκύταζαν κάθε τόσο τὴν Ὀδάλιαν μὲ μάτια παραέξανα, ποῦ τῆς ἔκαμνον φόβον.

Φόβον;... Ἀ, ὅχι δά!... Ἡ Ὀδάλια φόβον;... Ὅταν ἐσυλλογίζετο ὅτι ὁ Τζάκ ἐρλέγετο ἀπὸ τὸν πυρετὸν εἰς τὴν ψάθαν του, καὶ ὅτι αὐτὴ ἐπήγαγε διὰ νὰ τοῦ εὐρὴ ἱατρικόν;...

Τὸν ἀναπαρίστα ἐμπρὸς τῆς, πρὶν νὰ πέσῃ ἄρρωστος, ὅταν ἦτο τόσο εὐρωστος, δυνατός, ἀποφασιστικὸς, ἀνδρείος; ἐνθυμεῖτο τὰς συμβουλὰς του, καὶ τὰ λόγια του ἐβομβοῦσαν εἰς ταυτιά τῆς.

— Οἱ Παχουμήδες, τῆς εἶχεν εἰπῇ κάποτε, εἶνε σκληροί, ἀλλὰ περισσότερον δειλοί. Ὁ Παχουμῆς σὲ φοβίζει ἂν δὲν σὲ φοβάται, καὶ σὲ κυριεύει ἂν δὲν τὸν κυριεύσῃς ἐσύ. Μὴ ἀποφεύγῃς τὸ βλέμμα του, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ τὸ ἐπιζητῇς. Κύτταξέ τον, ἀτένιξέ τον, κάρφονέ τον μὲ τὸ βλέμμα σου! Τότε μὴ χάσῃς οὔτε στιγμήν. Αὐτὴ ἡ στιγμή εἶνε πολυτιμὸς. Εἶνε ἡ ὥρα τῆς κατακτήσεως καὶ τῆς νίκης. Ἐπωφελήσου τὴν διὰ νὰ νικήσῃς. Μὲ θάρρος, μὲ ἀφοβίαν, μὲ περιφρόνησιν. Παίρνε τὰ πράγματά του ὡς νὰ ἦσαν ἰδικά σου. Κυριεύσε τον ὁλόκληρον. Ὅταν ὑποτα-

χθῇ, δεῖξέ του τὴν ἀξίαν σου καὶ τὰ προτερήματά σου. Ἀλλὰ μὴ τοῦ δώσῃς θάρρος ποτέ. Ἀφινε μεγάλην ἀπόστασιν μεταξὺ σου καὶ τῶν Παχουμήδων. Ἀς ἀγνοοῦν τὰ ἀπόκρυφα καὶ τὰ μυστήρια τῆς δυνάμεώς σου.

Κ' ἐνῷ ἐσκέπτετο οὕτω, ἤκουε τὴν καταγίδα μυκωμένην ὀπίσω τῆς, καὶ προησθάνετο τὸν κεραυνόν, ὁ ὅποιος θὰ ἐπιπτεν ἐπάνω τῆς, ἐὰν αὐτὴ, ἡ Ὀδάλια, δὲν ἀφῆρθε τὸν κεραυνόν!

Ἐξαφνα, ἀποτόμως, ἔπαυσε νὰ κωπηλατῇ, ἐτράθησεν ἐμπρὸς τῆς τὸ κουπὶ, καὶ τὸ ἀκκούμωσεν εἰς τὴν ἄλλην πλευρὰν τῆς πιρόγας, ὡς φραγμὸν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν Μαύρων.

Ἐπειτα ἐσηκώθη, ἐσταύρωσε τὰ χέρια τῆς, καὶ ὡς ἂν τὸ σῶμά τῆς ὅλον ἔγινεν ἑξαφνα ἀπὸ σίδηρον καὶ ὄχι ἀπὸ κρέας, ἐτεντώθη, ἐσκληρύνθη, καὶ μὲ τὸ σθένος ἐκείνη, τὸ ὅποιον πολὺ καὶ τῆς ἐθαύμασεν ὁ Τζάκ, τότε ποὺ ἤμυνετο κατὰ τῶν Μαύρων τοῦ χωρίου, τοῖς ἐφώναξε:

— Ἡ σειρά σας τώρα νὰ ἐργασθῇτε καὶ νὰ μὲ πᾶτε ἐκεῖ ποὺ θέλω!

(Ἐπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Ο ΓΡΥΛΛΟΣ

Ὅταν ἤκουε τὸν γρύλλον νὰ κελαιδῇ τόσο δυνατὰ, ἡ μικρὰ Ἀγλαΐα ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο κανένα θηρίον! Δι' αὐτὸ τὴν πρῶτην φοράν ποὺ τὸν εἶδε, κατέξεπλάγη:

— Πῶς γίνεται, εἶπε, ἕνα τόσο μικρὸ ζώσιον νὰ βγάξῃ τέτοιες φωνάρες; οὔτε βλέπω εἰς τὸ κεφάλι του κανένα μεγάλο στόμα ἀπὸ τὸ ὅποιον νὰ βγαίνει αὐτὴ ἡ φωνή!

Πολὺ δικάια ἡ ἀπορία τῆς μικρᾶς Ἀγλαΐας. Ἀς μάθῃ ὅμως, ὅτι ὁ ἥχος ποὺ κάμνει ὁ γρύλλος, τὸ τριζόνι, δὲν εἶνε φωνὴ ἐξερχομένη ἀπὸ τὸν λάρυγγά του. Ὁ γρύλλος δὲν εἶνε φάτης, ὅπως τὰ πτηνά, ἀλλὰ μᾶλλον μουσικός, ὁργανοπαίκτης, ὡς νὰ ἐλέγαμε βιολιτζῆς... Διότι δὲν κάμνει τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ τρίβῃ τὰ δύο μεμβρανοειδῆ πτερά του, τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο. Καὶ ἄμα ἀρχίσῃ τὴν μουσικὴν του, τὴν ἐξακολουθεῖ πλέον ὅλην τὴν νύκτα, — διότι τὴν νύκτα μόνον τοῦ ἄρᾶσει νὰ διασκεδάξῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

Ἀς μάθῃ ἀκόμη ἡ μικρὰ Ἀγλαΐα, — καὶ ὅποιος ἄλλος δὲν τὸ ξεύρει, — ὅτι ὑπάρχουν δύο εἴδη γρύλλων: Ὁ κατοικίδιος γρύλλος, ὁ ὅποιος λέγεται ἐστὶ διότι μένει εἰς τὰ σπιτία, καὶ εἰς τὰς ζεστότερα μέρη τῶν σπιτιῶν, (π. γ: κοντὰ εἰς τοὺς φούρνους). Καὶ δεύτερον ὁ ἀγροτικὸς γρύλλος, ὁ ὅποιος μένει πάντοτε εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τοὺς ἀγρούς, ἐκτὸς ὅταν... τὸν συλλαμβάνουν τὰ πα-

διὰ καὶ τὸν φέρνουν εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ τὸν κλείσουν εἰς τὸ κλουδάκι.

Ἡ συνθήκη αὐτὴ εἶνε ἀρχαιοτάτη. Τὰ παῖδιά τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ὅπως καὶ τῶν ἀρχαίων Ρωμαίων, ἀγαποῦσαν νὰ ἐξημερύνουν τὸν γρύλλον καὶ νὰ τοὺς ἔχουν κοντὰ τῶν τῆν νύκτα, εἰς τὰ κλουδάκια, διὰ νὰκούουν τὸ ἄσμα των.

Εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, καὶ πρὸ πάντων τῆς Ἑπτανήσου, οἱ χωρικοὶ κάμνουν τὸ ἐμπόριον τῶν γρύλλων.

Πωλοῦν δηλαδὴ γρύλλους καὶ συγχρόνως κλουδάκια, τὰ ὅποια κατασκευάζουν οἱ ἴδιοι ἀπὸ πάτους ξυλίνων κουτιῶν (ὡς πεπιτοπλεῖστον αὐτῶν ποῦ βάζουν τὰ λουμύνια) καὶ ἀπὸ φουρκέτες. Φαίνεται ὅμως ὅτι εἰς τὴν Πορτογαλίαν τὸ ἐμπόριον αὐτὸ ἀκμάζει περισσότερον. Διότι ἐκεῖ τὰ παῖδιά τρελλαίνονται διὰ τοὺς γρύλλους καὶ δὲν ὑπάρχει σπιτί ποῦ νὰ μὴ ἔχῃ τὸ κλουδάκι του.

Κ' ἐγὼ, ἐνθυμοῦμαι, ὅταν ἤμουν μικρός, μοὺ ἄρεσε νὰ ἔχω γρύλλους. Τοὺς ἔτρεφα μὲ φλούδες καρπούζιων καὶ πεπονίων. Τὴν νύκτα μ' ἐλίκνιζε τὸ ἄσμα των. Συχνὰ ὅμως τὸ πρωῒ, ἔξυπνῶν, εὗρισκα εἰς τὸ κλουδάκι τὸ πτώμα τοῦ γρύλλου μου, τὸ ὅποιον ἔτρωγαν τὰ μυρμηκία!..

ΠΕΤΡΟΣ ΠΥΡΓΑΤΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 114ος

Λύσεις Πνευματικῶν Ἀσκήσεων ἐξ ὧν νὰ δημοσιευθῶν εἰς τὰ φυλλάδια τῆς Διαπλάσεως, τῶν μηνῶν Ἀπριλίου, Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου 1909.

Ἀπὸ σήμερον ἀρχίζει ὁ νέος 114ος Διαγωνισμὸς πρὸς ἐβρεσιν τῶν λύσεων τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων. Ὅσοι ἐκ τῶν ἐχόντων ψευδώνυμον ἐγκεικλιμένον διὰ τὸ 1909, ἐπιθυμοῦν νὰ διαγωνισθῶν, ὀφείλουν πρῶτον νὰ προμηθευθῶν ἐγκαίρως ἐκ τοῦ Γραφείου μου τὸν ἀπαιτούμενον Χάρτην τῶν Λύσεων.

Οἱ νέοι Ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ, τοὺς ὁποῖους εὑρίσκετε ἐν ἐκτάσει εἰς τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ, τὸν δημοσιεύσαμεν εἰς τὸ φύλλον 1-2 (Κεφ. Γ'), παραμένον αἱ αὐτοί.

Βραβεῖα θ' ἀπονειμθῶν διὰ ὁρίσματα διὰ τοὺς Μεγάλους Διαγωνισμοὺς, τὰ ὅποια εὗρίσκετε ἐπίσης εἰς τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ (Κεφάλαιον Ε', ἄρθρον 2, § α. β', γ').

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

Τὴν προσεχῇ Πέμπτην, 9 Ἀπριλίου, ὥρα 9 1/2, Μ. Μ. θὰ εορτασθῇ κατὰ τὰ προαναγεθέντα εἰς τὸν «Παρνασσόν» ἡ Τριακονταετηρίδα τῆς «Διαπλάσεως».

Ἡ ἐπὶ τῆς Τριακονταετηρίδος Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἐπιφανέστερων λογίων τῶν Ἀθηνῶν, καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, λογογράφων, ποιητῶν κτλ. ἐδημοσίευσεν τὴν ἐπομένην Ἐκκλήσιν:

ΑΠΟ τῆς ἰδρύσεως τοῦ περιοδικοῦ «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ» συνεπληρώθη πρὸ μικροῦ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑΕΤΙΑ, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας συνεχῶς καὶ ἀνελλιπῶς ἐκδοθὲν τὸ περιοδικὸν τοῦτο, διέπλυσεν ἡδὴ δύο γενεάς. Οἱ πρῶτοι τοῦ συνδρομηταί, τὰ παῖδιά καὶ οἱ ἐφηβοὶ τοῦ 1879, πατέρες σήμερον, ἐγγράφουν εἰς

τὴν «Διαπλάσιν» τὰ τέκνα των. Αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ γεγονός σπανιότατον, καὶ ἴσως μοναδικὸν εἰς τὰ χρονικά τοῦ ἐν Ἑλλάδι περιοδικοῦ τύπου, προσκτάται μείζονα ἐπισημασίαν, ἂν ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἡ ἄγουσα τριακονταετιαν «Διαπλάσις», ἐκ τῶν ὀλίγων παρ' ἡμῖν περιοδικῶν τὰ ὅποια ἐξεπλήρωσαν τὸν προορισμὸν των, δὲν ἀπέκαμιν οὐδὲ παρηκμάσεν ἐκ τῆς μακρᾶς ἡλικίας καὶ τοῦ δυσκόλου ἀγῶνος, ἀλλ' ἀκμαία εἴτε ποτε, νεάζουσα, θαρραλέα, ἐξακολουθεῖ αἰσίως καὶ ἐπὶ πολὺ ἀκόμη θὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν ὁρατὸν τῆς δρόμον.

Τὸν σταθμὸν αὐτὸν τῆς Τριακονταετίας οἱ κατωτέρω ὑπογεγραμμένοι, πρῶτον καὶ νῦν συνερχάται, παλαιοὶ συνδρομηταί, φίλοι καὶ θιασῶται τοῦ περιοδικοῦ, ἀπεφασίσανεν νὰ πανηγυρίσωμεν δημοσίᾳ, διοργανοῦντες τὴν ἀρμόζουσαν φιλολογικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν εορτήν. Ὁ δὲ Φιλολογικὸς Σύλλογος «ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ», τιμὼν ἐπίσης τὴν «Διαπλάσιν», υἱόθετησεν τὴν εορτήν ταύτην καὶ ἀνέλαβε τὴν διεξαγωγὴν τῆς.

Σύμφωνον πρὸς τὴν παιδαγωγικὴν ἀποστολὴν τοῦ τιμωμένου περιοδικοῦ ἐκρίναμεν τὸ νὰ χρησιμοποιηθῶν αἱ ἐκ τῆς ἐπεριόδου εἰσπράξεις ὡς χρηματικὸν Βραβεῖον Διαγωνισματοῦ πρὸς συγγραφήν καὶ εἰκονογράφησιν ἐθνικοῦ παιδικοῦ διηγήματος ἢ μυθιστορημάτων.

Ἐδελαιοῦντες ἐν διπροθύμως θέλετε τιμήσει διὰ τῆς παρουσίας ὑμῶν τὴν εορτήν, τὸσον διὰ τὴν πρὸς τὴν Διάπλάσιν ὑπὸ παντός Ἑλληνα ὀφειλομένην τιμὴν καὶ εὐγνωμοσύνην, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑψηλὸν ἐθνικὸν καὶ φιλολογικὸν σκοπὸν, τὸν ὅποιον θὰ ἐξυπηρετήσῃ ἡ πρὸς τὴν ἐπεριόδου ἡμῶν συνδρομῇ.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 2 Ἀπριλίου 1909.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τιμολών Α. Ἀργυρόπουλος. — Χαρ. Ἀννίος. — Ἰωάννης Μ. Δαμβέργης. — Πολ. Τ. Δημητράκοπουλος. — Ἰάκ. Χ. Δραγάσης. — Γεώργ. Δροσίνης. — Δημήτριος Κακλαμάνος. — Δ. Γ. Καμπούρογλος. — Ἀριστοτέλης Π. Κουρτίδης. — Σπυρ. Π. Λάμπρος. — Νικόλαος Ι. Λάσκας. — Ἀντώνιος Σ. Μάτεσις. — Παῦλος Νιρβάνος. — Γρηγόριος Ξενόπουλος. — Κωστὴς Παλαμᾶς. — Στ. Α. Παπαφράγκος. — Ἰωάννης Πολέμης. — Ν. Πορίτης. — Ἀριστομένης Προβελέγγιος. — Ἰωάννης Σ. Σβορώνος. — Γεώργιος Σουεῆς. — Γεώργιος Κ. Στρατήνης. — Γ. Β. Τσοκόπουλος. — Νικόλαος Ι. Χατζιδάκης. — Παντελῆς Χόρς.

Τὸ δὲ Πρόγραμμα τῆς Ἑπεριόδου συνετάχθη ὡς ἑξῆς:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ (ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ)

Ὁ κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ: Περὶ τοῦ ἔργου καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς «Διαπλάσεως».

Ὁ κ. ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ: Ἡ Φωνὴ τῶν Κυμάτων (ποίημα).

Ὁ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ἡ λύσις τοῦ πρώτου Αἰνίγματος.

Ὁ κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ: Ἡ καλή μας «Διαπλάσις» (ποίημα).

Ὁ κ. ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΣ: Κάτι σχετικόν.

Ὁ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΗΣ: Παιδικαὶ Ἀναμνήσεις (ποίημα).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ (ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ)

[Ἀποκλειστικῶς ὑπὸ πρῶν ἢ νῦν συνδρομητῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς «Διαπλάσεως»].

Δύο Ἑλληνικά Τραγούδια, Ἄσμα ὑπὸ τῆς Δος ΧΡΗΣΤΙΝΗΣ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ, μὲ συνοδείαν

κλειδοκυμβάλου ὑπὸ τοῦ κ. Τ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ. Θὰ εἶμαι Ἐγὼ! Μονόλογος, ἀπαγγελία ὑπὸ τῆς Δος ΜΗΝΑΙΟΣ Γ. ΧΡΥΣΟΥΛΗ.

Τὸ μῦθωμα τῆς Ἱστορίας, Μονόλογος, ἀπαγγελία ὑπὸ τοῦ κ. ΣΠΥΡ. Κ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ.

Διάφορα ποιήματα ἐκ τῶν τῆς «Διαπλάσεως», ἀπαγγελία ὑπὸ τοῦ κ. ΝΑΠ. Α. ΛΑΠΑΘΙΔΟΥ.

Τὰ ἔξοδα τῆς Δίκης, παιδικὴ κομωδία μονόπρακτος, τὴν ὁποίαν θὰ παίξουν οἱ μικροί:

ΔΗΜ. ΜΙΧ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ... (Δημητράκης)

ΑΓΓΕΛΟΣ Ν. Ι. ΛΑΣΚΑΡΙΣ... (Ἀντώνης)

ΔΗΜ. ΜΑΡ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ... (Κωστὴς)

Ἡ τιμὴ τοῦ Εἰσιτηρίου ὁρίσθη εἰς δρ. 3, καὶ ἐξακριβῶς διὰ τοὺς συνδρομητάς τῆς Διαπλάσεως, εἰς δραχμὰς 2.

Πρὸς τοὺς ἐν Ἀθῆναις καὶ Πειραιεὶ φίλους μου στέλλω σήμερον τὸ πρόγραμμα μὲ ἐν εἰσιτήριον. Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἔλθουν εἰς τὴν ἐπεριόδου, ἂς τὸ κρατήσουν καὶ ἂς μοῦ στείλουν εἰς τὸ Γραφεῖόν μου δραχμὰς δύο. Ἀλλὰς ἂς μοῦ τὸ ἐπιστρέψουν ἀσφαλῶς μέχρι τῆς προσεχοῦς Τετάρτης. Ὅσοι θὰ συνευθῶν καὶ ἀπὸ μέλη τῆς οἰκογενείας των, εἰμπορεῖν νὰ προμηθευθῶν ἀπὸ τὸ Γραφεῖόν μου ὅσα εἰσιτήρια θέλουν ἀλλὰ πρὸς δραχμὰς τρεῖς. Διότι διδραχμὸν εἰσιτήριον μόνον ἐν δικαιοῦται νὰ λάβῃ κάθε συνδρομητής, διὰ τὸν ἑαυτὸν του: αὐτὸ ποῦ τοῦ εἴσεται. Ἐννοεῖται, ὅτι εἰς τὴν θύραν τοῦ Παρνασσοῦ, τὴν ἡμέραν τῆς ἐπεριόδου, μόνον τριδραχμὰ εἰσιτήρια θὰ πωλοῦνται. Ὡστε, ἐὰν τυχόν δὲν λάβῃ κανεὶς ἐκ τῶν συνδρομητῶν μου τὸ στελλόμενον διδραχμὸν, εἰμπορεῖ νὰγοράσῃ ἄλλο μόνον εἰς τὸ Γραφεῖόν μου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ."

Κάρτες, κάρτες, κάρτες! Μ' ἐπλημύρισαν αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα. Καὶ τί ὥραϊες! Οἱ φίλοι μου ἐδιάλεξαν τὰς κομψοτέρας, τὰς πολυτελεστέρας, διὰ νὰ γράψουν τὰς πασχάλινās των εὐχάς. Χριστὸς Ἀνάστη! Τοὺς εὐχαρίστω ὅλους ἀπὸ καρδίας, ἂν καὶ δὲν ἀναφέρω τὰ ὀνόματά των διότι εἶνε πάρα πολλοί. Καὶ τοῦ χρόνου.

Πραγματικῶς, Ἡλικὴ Ἀκτίς, εἰς τὰς Καλάμας ἔχω πολλοὺς συνδρομητάς καὶ συνδρομητρίδας. Θὰ γνωρισθῇ μετ' ὀλίγον καὶ ἐστὶ ἡ διαμονὴ σου εἰς τὴν ὥραν πόλιν θὰ σοὺ εἶνε ἀκόμη πλέον εὐχάριστος.

Ἡ φίλη μου Ἰωάννα ὑπεραγαπᾷ... τὸ ἀνθρώπιον «Ἀθῆνα». Καὶ ἐσέρετε διατί; Διότι—μοὺ γράφει—αὐτὸ μοὺ φέρνει πάντοτε τὸ ἀγαπητόν μου φυλλάδιόν σου, καὶ τὸ περιμένω ὅπως οἱ Ἑβραῖοι τὸν Μεσσίαν.

Ὁ «Κοσμοκράτωρ», Ζακυνθινὸς Πανός, εἰμπορεῖ νὰ εἶνε ὀλίγον βαρὺς διὰ τὴν ἡλικίαν σου. Τὸ ὄνομα ποῦ ζητεῖς δὲν εἰμπορεῖ νὰ σοὺ τὸ φανερώσω, χωρὶς τὴν ἀδειάν τῆς φίλης μας. Ζήτησέ της τὸ διὰ Μικρᾶς Ἀγγελίας.

Ὅλοι σου αἱ ἀπορίαι, Ἀνακρέων, λύνονται ἂν διαβάσῃς μὲ προσοχὴν τὴν κανονισμὸν τῶν Μικρῶν Μυστικῶν ποῦ ἐ

